

*Поздняков К. О.,**аспірант кафедри східної філології**Київського національного лінгвістичного університету*

ДИСТРИБУЦІЯ СКЛАДІВ У ДАВНЬОПЕРСЬКИХ ІМЕННИХ І ДІЄСЛІВНИХ СЛОВОФОРМАХ

Анотація. Стаття присвячена особливостям дистрибуції та частотності використання складів у давньоперських іменниках і дієсловах. Для отримання релевантних результатів дослідження проведено на широкому масиві лексичного матеріалу. Лексична вибірка словоформ здійснена з найбільш повних реєстрів і глосаріїв давньоперської мови. Для виокремлення складів автором обрана методика складоподілу, прийнята в санскритському мовознавстві, і доведена доцільність її використання. За результатами проведення складоподілу визначено такі типи складів: прикриті відкриті склади; прикриті відкриті склади з три- і двоконсонантним ускладненням ініціалі; неприкриті відкриті склади; закриті склади; закриті склади з двоконсонантним ускладненням ініціалі. Кожен із типів складів поділено на підгрупи з довгих і коротких складів, така диференціація узгоджується як із обраною методикою складоподілу, так із класичним підходом до опису структури складу та словоформи, прийнятим у сучасних індоєвропейських студіях.

При проведенні дистрибутивного аналізу досліджено позиційні особливості використання для кожного типу складів, обчислено кількість уживань складів в ініціальній, медіальній і фінальній позиціях словоформ, окремо зазначена кількість іменних і дієслівних словоформ, до структури яких входить кожен із обраних типів складів. Особливість використання кожного з типів складів пояснюється автором у термінах діахронічної лінгвістики, проводяться паралелі із середньоперською та сучасною перською мовою. У випадках мінімальної частоти використання складу або його нетривіального використання надається пояснення виникнення такої аномалії. Виклад матеріалу супроводжується використанням значної кількості прикладів з ілюстрацією їх складової структури. Для кожної зі словоформ, обраною як приклад, подається щонайменше два посилання на авторитетні реєстри давньоперської лексики.

Ключові слова: структура складу, давньоперська мова, порівняльно-історичне мовознавство, іранські мови, індоєвропейстика.

Постановка проблеми. Як відомо, давньоперська мова була однією з перших індоєвропейських мов із власною системою писемності. Завдяки аутентичному мовному матеріалу лінгвістами вдалося успішно здійснити дешифрування давньоперської писемності й подальший опис цієї мови. Незважаючи на недоліки, притаманні силабо-фонетичному клинопису, протягом останніх ста років графічна система давньоперської мови досліджена й описана в обсязі, достатньому для проведення реконструкції спільноіранської мови та подальшого використання її результатів для уточнення наявних прототипів спільноіндоєвропейської лексики. Однак і понині в наукових

розвідках, присвячених давньоперській мові, залишаються лакуни, однією з яких є дослідження супrasegmentного рівня давньоперської мови, у тому числі дослідження словесного наголосу, для фіксації якого в клинописі не існувало жодних знаків. Виокремлення складів як носіїв словесного наголосу, визначення їх типів і подальший дистрибутивний і частотний аналіз убачаються першим кроком на шляху дослідження акцентної системи давньоперської мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Найбільш послідовно давньоперська фонологічна система досліджена Р.Г. Кентом [1]. Для опису діахронічного розвитку давньоперських фонем учений, використовуючи лексичну вибірку здебільшого із санскриту й авестійської мови, указує на наявні в давньоперській мові регулярні звукові співвідношення з іншими індоіранськими та індоєвропейськими мовами, що дає змогу відтворити звуковий арсенал давньоперської мови. Уточнення щодо фонологічного строю давньоперської мови зроблені німецьким лінгвістом В. Хінцом [2], зокрема вченим доведена наявність у давньоперській мові складового варіанта сонанта /r/, введення такого звуку до системи давньоперського вокалізму змінило уявлення вчених іраністів про ритмічну організацію давньоперських словоформ і дало можливість адекватно пояснити особливості давньоперського клинопису, які раніше вважалися графічними дефектами. Наукові розвідки радянських лінгвістів В.С. Расторгуєвої [3; 4] і Дж.І. Едельман [4; 5] присвячені реконструкції спільноіранської лексики, а також питанням акцентуації в давньо- та середньоіранських мовах, особливо варто відмітити їх сумісну фундаментальну роботу над Іранським етимологічним словником, яка ведеться й понині [6]. У словнику зібрані прототипи кореневих морфем спільноіранської мови, які реконструйовані на матеріалі всіх нині відомих іранських мов включно з такими давніми іранськими мовами, як авестійська й давньоперська. Важливим кроком на шляху дослідження давньоперської мови є корпуси текстів і відповідні глосарії, складені Р.Г. Кентом [1], В. Хінцом [2] та А. Баченхеймером [7].

Мета статті полягає у визначенні типів складів у давньоперській мові й опису їх дистрибутивних і частотних характеристик.

Для досягнення поставленої мети варто вирішити низку таких завдань: 1) зібрати мовний матеріал, здійснивши лексичну вибірку з реєстрів давньоперських словоформ; 2) обрати методикою складоподілу, виходячи з типологічних особливостей давньоперської мови; 3) визначити типи наявних складів; 4) здійснити дистрибутивний аналіз визначених типів складів; 5) описати частотні характеристики визначених типів складів.

Виклад основного матеріалу. Як матеріал дослідження з реєстрів давньоперської лексики нами вибрано 445 словоформ (243 дієслівні та 202 іменні словоформи), для досягнення

релевантних результатів дослідження в обраному матеріалі мінімізована кількість словоформ, що мають низьку частотність уживання в текстах, а також словоформ із дефектною етимологією.

Невеликий обсяг лексичного корпусу давньоперської мови, а також низька системна відповідність між клинописними знаками та їх змістом, що проявляється в можливості графічного знака позначати як склад, так і окремих звук незалежно від позиції в словоформі, унеможливають розробку методики складоподілу виключно на давньоперському лексичному матеріалі. Таким чином, для виокремлення давньоперських складів доцільним убачається використання методики складоподілу, яка б застосовувалася в мові, близької до давньоперської генетично й синхронічно, а головне, мала б схожі типологічні особливості. Найбільш прийнятною для дослідження вбачається методика складоподілу, прийнята в санскриті. Такий вибір обґрунтовується існуванням значного корпусу санскритських текстів, зокрема текстів поетичних, у яких найбільш чітко представлені особливості функціонування просодичних засобів. Методика складоподілу, що запроваджена в давнину Паніні й розвинена в подальшому сучасними лінгвістами [8], полягає в наявності кількісної опозиції в складах, для виокремлення складів і визначення їх довготи використовується такий набір правил: 1) якщо між приголосних стоїть один голосний, він відноситься до другого голосного та ініціює склад; 2) якщо два приголосні стоять поряд, перший відноситься до передуючого голосного та закриває склад, другий приголосний відноситься до наступного за ним голосного та ініціює склад; 3) склад вважається довгим, якщо його ядром є довгий голосний або дифтонг; 4) закритий прикритий склад незалежно від довготи ядра завжди довгий; 5) склад вважається коротким, якщо його ядром є короткий голосний або складовий сонант.

При застосуванні санскритської методики складоподілу обрані давньоперські словоформи поділені на 1537 складів. Складоподіл дав змогу виявити такі типи складів: 1) короткі (CV) та довгі (Cṽ) прикриті відкриті склад; 2) короткі (CCV) та довгі (CCṽ) прикриті відкриті склад з двоконсонантним ініціальним ускладненням; 3) короткі (CCCV) та довгі (CCCVṽ) прикриті відкриті склад з триконсонантним ініціальним ускладненням; 4) короткі (V) та довгі (ṽ) неприкриті відкриті склад; 5) закриті склад (CVC); 6) закриті склад з двоконсонантним ініціальним ускладненням (CCVC). Нижче будуть детально описані всі вказані типи складів.

У результаті аналізу давньоперських іменних і дієслівних словоформ виявлено 941 прикритий відкритий склад (525 складів у дієслівних словоформах, що становить 34,15% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 416 складів в іменних словоформах, що становить 27,06% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах). Розглянемо дистрибуцію та частотність використання цих складів:

1) склад CV в ініціальній позиції представлено в 148 словоформах (86 складів у дієслівних словоформах, що становить 5,59% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 62 складів в іменних словоформах, що становить 4,03% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *bavatīy* (він буде, він стане) – CV/CV/CVC [7, с. 157; 2 с. 129; 1, с. 200]; *caṣam* (око) – CV/CVC [7, с. 158; 2, с. 130; 1, с. 184];

2) склад Cṽ в ініціальній позиції представлено в 53 словоформах (15 складів у дієслівних словоформах, що становить 0,97% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 38 складів в іменних словоформах, що становить 2,47% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *dārayantiy* (вони володіють) – Cṽ/CV/CVC/CVC [7, с. 163; 2, с. 131; 1, с. 189]; *pādaibiyā* (обома ногами) – Cṽ/Cṽ/CV/Cṽ [7, с. 201; 2, с. 146; 1, с. 195];

3) склад CV в медіальній позиції представлено у 259 словоформах (248 складів у дієслівних словоформах, що становить 16,13% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 150 складів в іменних словоформах, що становить 9,75% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *frājanam* (я відрізаю) – CCṽ/CV/CVC [7, с. 170; 2, с. 134; 1, с. 184–185]; *hamiṣṭiyāibīṣ* (бунтівниками, заколотниками) – CV/CV/CV/Cṽ/CVC, [7, с. 177; 2, с. 136; 1, с. 213];

4) склад Cṽ у медіальній позиції представлено в 142 словоформах (90 складів у дієслівних словоформах, що становить 5,85% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 53 складів в іменних словоформах, що становить 3,44% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *gaubātīy* (він скаже) – Cṽ/Cṽ/CVC [7, с. 173; 2, с. 135; 1, с. 182]; *duṣṭiyārā* (з голоду) – CV/CV/Cṽ/Cṽ [7, с. 168; 2, с. 132; 1, с. 192];

5) склад CV у фінальній позиції представлено в 120 словоформах (65 складів у дієслівних словоформах, що становить 4,22% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 55 складів в іменних словоформах, що становить 3,57% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *abava* (він був, він став) – V/CV/CV [7, с. 121–122; 2, с. 119; 1, с. 200]; *ruṣa* (син) – CV/CV [7, с. 212; 2, с. 149; 1, с. 197];

6) склад Cṽ у фінальній позиції представлено у 80 словоформах (22 складів у дієслівних словоформах, що становить 1,43% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 58 складів в іменних словоформах, що становить 3,77% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *adānā* (він знав) – V/Cṽ/Cṽ [7, с. 124; 2, с. 120; 1, с. 182]; *bṛṭiyā* (на землі, у країні) – Cṽ/CV/Cṽ [7, с. 158; 2, с. 130; 1, с. 200].

Прикриті відкриті склад з двоконсонантним (CCV) та триконсонантним (CCCV) ускладненням в ініціалі зустрічаються в 51 словоформі в ініціальній, медіальній і фінальній позиціях (20 складів у дієслівних словоформах, що становить 1,30% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 31 склад в іменних словоформах, що становить 2,01% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах). Найбільш поширеним приголосним звуком, який зустрічається в консонантних групах складів, є нескладовий сонант /r/. Хоча в давньоперській мові для сонанту /r/ була наявна фонологічна опозиція складовий/нескладовий, широка поширеність цього звуку в приголосних кластерах і подальша його елімінація в середньоперській мові вказує на поступове зникнення складовості як фонологічної диференційної ознаки класу сонантів. Інші приголосні, що входили до консонантної групи ініціалі складу представлені здебільшого спірантами та зімкненими глайдами. Розглянемо дистрибуцію та частотність цих складів:

1) склад CCV в ініціальній позиції представлено в 11 словоформах (2 складів у дієслівних словоформах, що становить

0,13% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 9 складів в іменних словоформах, що становить 0,58% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *frāṭhiyaiš* (його покарають) – CCV/CV/CVC [7, с. 172; 2, с. 134; 1, с. 198]; *xšara* (ніч, вечір) – CCV/CV [7, с. 243; 2, с. 133; 1, с. 139];

2) склади CCV̄ в ініціальній позиції представлено у 20 словоформах (8 складів у дієслівних словоформах, що становить 1,3% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 12 складів в іменних словоформах, що становить 0,78% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *frājanam* (я відрізав) – CCV̄/CV/CVC [7, с. 170; 2, с. 133; 1, с. 212]; *brātā* (брат) – CCV̄/CV̄ [7, с. 129; 2, с. 138; 1, с. 201];

3) склади CCV у медіальній позиції представлено в 11 словоформах (3 склади в дієслівних словоформах, що становить 0,19% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 8 складів в іменних словоформах, що становить 0,52% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *ahmaḥi* (ми є) – V/CCV/CV [7, с. 132; 2, с. 121; 1, с. 174]; *rštibara* (списоносець) – V/CCV/CVC [7, с. 141; 3, с. 150; 1, с. 172];

4) склади CCV̄ у медіальній позиції представлено лише в 1 словоформі (1 склад у дієслівних словоформах, що становить 0,06% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *ṭanhuṭamahi* (ми зevamoся, нас називають) – CVC/CCV̄/CV/CVC [7, с. 224; 2, с. 153; 1, с. 202];

5) склади CCV у фінальній позиції представлено 2 словоформами (2 склади в іменних словоформах, що становить 0,13% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *aspa* (кінь) – V/CCV [2, с. 126; 1, с. 173]; *baršnā* (глибину, довжину) – CVC/CCV [7, с. 156; 2, с. 129; 1, с. 200];

6) склади CCCV̄ в ініціальній позиції представлено 2 словоформами (2 склади в дієслівних словоформах, що становить 0,13% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *xšnāsāhiy* (ти узнаєш) – CCCV̄/CV̄/CVC [7, с. 245; 2, с. 139; 1, с. 182]; *xšnāsātiy* (він узнає) – CCCV̄/CV̄/CVC [7, с. 245; 2, с. 139; 1, с. 182];

7) склади CCCV у медіальній позиції представлено 2 словоформами (2 склади в дієслівних словоформах, що становить 0,13% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *āxšnūdiy* (ти почув) – V̄/CCCV/CVC [7, с. 153; 2, с. 124; 1, с. 182]; *āxšnāvāhiy* (ти почувеш) – V̄/CCCV/CV̄/CVC [7, с. 127; 2, с. 121; 1, с. 174];

8) склади CCCV̄ медіальній позиції представлено 2 словоформами (2 склади в дієслівних словоформах, що становить 0,13% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *āxšnauvaiy* (я чую) – V̄/CCCV̄/CVC [7, с. 152; 2, с. 124; 1, с. 182]; *āxšnūti* (я почув) – V̄/CCCV̄/CV [7, с. 153; 2, с. 122; 1, с. 182].

Неприкриті відкриті склади зустрічаються в 154 словоформах і лише в ініціальній позиції (113 складів у дієслівних словоформах, що становить 7,35% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 41 склад в іменних словоформах, що становить 2,66% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах). Виключно ініціальна позиція неприкритих складів може бути пояснена наявністю гортанної змички, яка могла мати фонетичну реалізацію на початку слова, подібно до тої, яка нині існує в сучасній перській мові й зустрічається при артикуляції слів, що починаються

з голосного звуку. Взаємозв'язок між ступенем інтенсивності гортанної змички, з одного боку, та якісними й позиційними особливостями наступного голосного звуку пояснював би діахронічні зміни голосних в ініціальній позиції. Розглянемо дис-трибуцію та частотність неприкритих відкритих складів:

1) склади V̄ представлені в 135 словоформах (96 складів у дієслівних словоформах, що становить 6,24% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 39 складів в іменних словоформах, що становить 2,53% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *avāhrdah* (він пішов, він залишив) – V̄/CV̄/CV/CVC [7, с. 149; 2, с. 127; 1, с. 214]; ДП *anušiya* (помічник, послідовник, союзник) – V̄/CV/CV/CV [7, с. 136; 2, с. 123; 1, с. 168];

2) склади V̄̄ представлені в 19 словоформах (17 складів у дієслівних словоформах, що становить 1,1% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 2 склади в іменних словоформах, що становить 0,13% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *āhanta* (вони були) – V̄̄/CVC/CV [7, с. 127; 2, с. 121; 1, с. 174]; ДП *āxšnāvāhiy* (ти почувеш) – V̄̄/CCCV/CV̄/CVC [7, с. 127; 2, с. 121; 1, с. 174].

Закриті склади зустрічаються в давньоперській мові рідше, аніж відкриті, загальна частка закритих складів у зареєстрованих нами словоформах становить 22,48%. Значною мірою такі склади представлені типом CVC, канонічним для індоєвропейських мов, а також наявним у невеликій кількості типом CCVC. У словоформах закриті склади можуть розташовуватися в ініціальній, медіальній і фінальній позиціях, але, на відміну від відкритих прикритих складів, що тяжіють до медіальної позиції, закриті склади мають найбільше поширення наприкінці словоформи. Розглянемо дис-трибуцію та частотність закритих складів:

1) склади CVC в ініціальній позиції представлено в 56 словоформах (18 складів у дієслівних словоформах, що становить 1,17% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 38 складів в іменних словоформах, що становить 2,47% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *raḫṭatuv* (нехай він горить) – CVC/CV/CVC [7, с. 213–214; 2, с. 150; 1, с. 205]; *vašnāriy* (благословенням, підтримкою) – CVC/CV̄/CVC [7, с. 236; 2, с. 156; 1, с. 207];

2) склади CVC у медіальній позиції представлено в 44 словоформах (38 складів у дієслівних словоформах, що становить 2,47% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 7 складів в іменних словоформах, що становить 0,45% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *hamataxšanta* (вони прагнули) – CV/CV/CVC/CVC [7, с. 177; 2, с. 137; 1, с. 186]; *daranyam* (золото) – CV/CVC/CVC [7, с. 163; 2, с. 133; 1, с. 189];

3) склади CVC у фінальній позиції представлено у 239 словоформах (154 склади в дієслівних словоформах, що становить 10,01% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 85 складів в іменних словоформах, що становить 5,53% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах), напр., *paribarāhadiš* (ти б нікував про них, ти захищав би їх) – CV/CV/CV/CV̄/CV/CVC [7, с. 204; 2, с. 147; 1, с. 200]; ДП *xšačamšim* (його царство) – CCV/CVC/CVC [7, с. 242–243; 2, с. 138; 1, с. 181];

4) склади CCVC мають найменше поширення серед закритих складів і представлені всього в 6 словоформах (1 склад у дієслівних словоформах, що становить 0,06% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах; 5 складів

в іменних словоформах, що становить 0,32% від сумарної кількості складів у всіх зареєстрованих словоформах). В ініціальній позиції склади CCVC зустрічаються у 2 словоформах, напр., *xvarštika* (хороший тисоносець) – CCVC/CCV/CV [7, с. 232; 2, с. 140; 1, с. 177]. У медіальній позиції склад CCVC представлено в 1 словоформі, напр., *ardastāna* (вікно) – V/CCVC/CV̄/CV [7, с. 138; 2, с. 125; 1, с. 171]. У фінальній позиції склади CCVC представлено в 3 словоформах, напр., *astiy* (він е) – V/CCVC [7, с. 144; 2, с. 126; 1, с. 174].

Висновки. Дистрибутивний аналіз давньоперських складів дав змогу виявити широке розподілення відкритих складів в ініціальній, медіальній і фінальній позиціях словоформ. Значна представленість складів CV у словоформах може пояснюватися загальномовною універсалією, що виражається в тяжінні приголосних до першочергового оформлення ініціалі складу – явища, відомого як принцип ініціального максимуму [9]. Представленість більшості закритих складів у фінальній позиції словоформ пов'язана з тим, що майже всі граматичні форманти давньоперських дієслівних та іменникових словоформ, зокрема відмінкові й особові закінчення, виражені в складах CVC.

Низька інтенсивність використання консонантних кластерів на початку слова вказує, що давньоперська мова уникала скупчення приголосних, інструментом для запобігання такому скупченню була епентеза, а саме вставлення голосного звуку в історично сформовану консонантну групу, особливо на початку слова. Вочевидь, процес розбиття консонантних груп на відкритті склади тривав аж до новоіранської мовної доби, на що вказує актуальна в сучасній перській мові фонологічна заборона на ініціальні кластери й, відповідно, інтервокальна позиція багатьох елементів давньоперських кластерів.

Література:

1. Kent R. Old Persian: Grammar, Texts, Lexicon. New Eaven : American Oriental Society, 1950. 216 p.
2. Hintz W. Altiranisches Spruchgut der Nebenüberlieferungen. Weisbaden : Otto Harrassowitz, 1975. 303 p.
3. Расторгуева В.С. Сравнительная грамматика западноиранских языков: Фонология. Москва : Наука, 1990. 253 с.
4. Расторгуева В.С., Эдельман Д.И. Опыт историко-типологического исследования иранских языков. Москва : Наука, 1975, 238 с.
5. Эдельман Дж.И. Сравнительная грамматика восточноиранских языков: Фонология. Москва : Наука, 1986. 200 с.
6. Расторгуева В.С., Эдельман Д.И. Этимологический словарь иранских языков. Москва : Восточная литература, 2000. Т. 1. 327 с.
7. Bachenheimer A. Old Persian: Dictionary, Glossary, Concordance. Great Britain : Amazon, 2019. 740 p.
8. Ruppel A.M. The Cambridge Introduction to Sanskrit. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 431 p.
9. Gussenhoven C. Understanding phonology. London and New York : Routledge, 2017. 298 p.

Pozdniakiv K. Distribution of syllables in Old Persian noun and verb word-forms

Summary. The article is dedicated to the peculiarities of the distribution of syllables within a word and the frequency of certain syllable patterns in Old Persian nouns and verbs. The research was based on expansive lexical data in order to receive equitable results. The lexical selection of word-forms was carried out from the most complete registers and glossaries of the Old Persian language. For identifying syllable patterns, the author used the method of syllable division which was introduced in the linguistic studies of Sanskrit. The practicality of its application for the current work is stated. As the result of the conducted syllable division research, the following syllable types were defined: covered open syllable; covered open syllables with two- and three-consonant complication in the initial position of a word; uncovered open syllables; closed syllables; closed syllables with two-consonant complication in the initial position of a word. Each type of syllables was divided into subgroups of long and short syllables. The division is supported by the chosen methodology and agrees with the classical approach to describe the structure of a syllable and a word-form which is applied in modern Indo-European studies.

During the distribution analysis, the positional peculiarities to use each syllable type were investigated; the number of syllables used in the initial, middle and final positions of word-forms was calculated. The special attention was given to calculate those noun and verb word-forms in the structure of which each selected syllable type can be recognized. The distinctiveness of the usage of each type of syllable pattern is explained within the field of diachronic linguistics, drawing parallels with Middle Persian and Modern Persian. In cases of low-frequency occurrence of the syllable type or its inconsequential usage, the explanation of the anomaly is provided. The presentation of the material is accompanied by a large number of examples to illustrate the syllable structures. Each selected word-form is an example with at least two references taken from the authoritative registers of the Old Persian language.

Key words: syllable structure, Old Persian language, Historical linguistics, Iranian languages, Indo-European studies.